

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับอาสาศักดิ์ทหารพรานซึ่งเป็นบุคคลเข้าทำหน้าที่ทหาร
เป็นการชั่วคราวตามกฎหมายกำหนดระยะเวลาการทำหน้าที่ เงินเดือนและ
ค่าตอบแทนอย่างอื่น สิทธิประโยชน์ ระเบียบและวินัยของบุคคลเข้าทำหน้าที่ทหาร
เป็นการชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๕๓

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหมได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กห ๐๒๐๑/๒๒๘๖ ลง
วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่ได้มีประกาศ
กฎกระทรวงกำหนดระยะเวลาการทำหน้าที่ เงินเดือนและค่าตอบแทนอย่างอื่น สิทธิประโยชน์
ระเบียบและวินัยของบุคคลเข้าทำหน้าที่ทหารเป็นการชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๕๓ ในราชกิจจานุเบกษา
เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๔๕ ก เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓ นั้น อาสาศักดิ์ทหารพรานซึ่งได้รับการ
กำหนดให้เป็นบุคคลซึ่งทำหน้าที่ทหารเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่
๗) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งต้องปฏิบัติภายใต้กฎกระทรวงกำหนดระยะเวลาการทำหน้าที่ เงินเดือนและ
ค่าตอบแทนอย่างอื่น สิทธิประโยชน์ ระเบียบและวินัยของบุคคลเข้าทำหน้าที่ทหารเป็นการชั่วคราว
พ.ศ. ๒๕๕๓ จากการพิจารณาสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องแล้ว พบว่ามีประเด็นที่ต้องการความชัดเจนใน
การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎกระทรวงดังกล่าว จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

๑. อาสาศักดิ์ทหารพรานเป็นบุคคลซึ่งทำหน้าที่ทหารเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๔/๑
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลบังคับใช้หรือไม่

๒. เมื่อกฎกระทรวงกำหนดระยะเวลาการทำหน้าที่ เงินเดือนและค่าตอบแทนอย่าง
อื่น สิทธิประโยชน์ ระเบียบและวินัยของบุคคลเข้าทำหน้าที่ทหารเป็นการชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งมี
ผลบังคับใช้เมื่อ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓ อาสาศักดิ์ทหารพรานจะต้องรับเงินเดือนตามบัญชีอัตรา
เงินเดือนข้าราชการทหารท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ณ วันที่
กฎกระทรวงดังกล่าวมีผลใช้บังคับหรือไม่

๓. การที่อาสาศักดิ์ทหารพรานจะต้องรับเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือน
ข้าราชการทหารฯ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดระยะเวลาการทำหน้าที่ เงินเดือนและ
ค่าตอบแทนอย่างอื่น สิทธิประโยชน์ ระเบียบและวินัยของบุคคลเข้าทำหน้าที่ทหารเป็นการชั่วคราว
พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๓ นั้น จะต้องมีการปรับอัตราค่าตอบแทนของอาสาศักดิ์ทหารพราน ตามบัญชี
อัตราค่าตอบแทนแบบท้ายระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทน เงินเพิ่มการ
ครองชีพชั่วคราวและเงินช่วยเหลืออาสาศักดิ์ทหารพราน กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๔๘ เข้าสู่ระดับ

และชั้นของบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการทหารฯ แนนท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ จะอยู่ในอำนาจของกระทรวงกลาโหมหรือไม่ อย่างไร และกระทรวงกลาโหมสามารถใช้บัญชีอัตราเงินเดือนของข้าราชการทหารฯ เป็นบัญชีอัตราเงินเดือนของอาสาสมัครทหารพรานได้เป็นการถาวรหรือไม่

๔. ปัจจุบันกระทรวงกลาโหมยังคงให้อาสาสมัครทหารพรานรับเงินค่าตอบแทนในอัตราเดิมตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ เนื่องจากระเบียบวิธีปฏิบัติรองรับต่อกฎกระทรวงฯ อยู่ระหว่างการดำเนินการ ในกรณีนี้ กระทรวงกลาโหมควรเบิกจ่ายเงินเดือนให้อาสาสมัครทหารพรานย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่กฎกระทรวงฯ มีผลใช้บังคับหรือไม่ พร้อมกันนี้กระทรวงกลาโหมจะต้องยกเลิกสัญญาจ้างฉบับเดิมแล้วจัดทำสัญญาจ้างฉบับใหม่ ให้สอดคล้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม โดยมีผู้แทนกระทรวงกลาโหม (สำนักงานปลัดกระทรวง) และผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ข้อหารือที่ว่า อาสาสมัครทหารพรานเป็นบุคคลเข้าทำหน้าที่ทหารเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่เมื่อใด นั้น เห็นว่า มาตรา ๑๑^๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้อาสาสมัครทหารพรานมีสถานะเป็นบุคคลเข้าทำหน้าที่ทหารเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๔/๑^๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับ

ประเด็นที่สอง ข้อหารือที่ว่า เมื่อกฎกระทรวงกำหนดระยะเวลาการทำหน้าที่เงินเดือนและค่าตอบแทนอย่างอื่น สิทธิประโยชน์ ระเบียบและวินัยของบุคคลเข้าทำหน้าที่ทหารเป็น

^๑ มาตรา ๑๑ ให้อาสาสมัครทหารพรานและบุคคลซึ่งทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นบุคคลซึ่งทำหน้าที่ทหารตามมาตรา ๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมิได้มีกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๔/๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้บุคคลตามวรรคหนึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับที่ใช้บังคับอยู่กับบุคคลดังกล่าวในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปพลางก่อน

^๒ มาตรา ๔/๑ ในกรณีมีเหตุจำเป็นและสมควร กระทรวงกลาโหมอาจออกประกาศกำหนดให้รับบุคคลเข้าทำหน้าที่ทหารเป็นการชั่วคราวเพื่อปฏิบัติการกิจใดเป็นการเฉพาะ โดยอาจเรียกชื่อและกำหนดตำแหน่งได้ตามความเหมาะสมและจะกำหนดให้มีชั้นยศทหารด้วยหรือไม่ก็ได้

กำหนดระยะเวลาการทำหน้าที่ เงินเดือนและค่าตอบแทนอย่างอื่น สิทธิประโยชน์ ระเบียบและวินัยของบุคคลตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ประกาศตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

การชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓ อาสาสมัครทหารพรานจะต้องรับเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการทหารท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ณ วันที่กฎกระทรวงดังกล่าวมีผลใช้บังคับหรือไม่ นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อกฎกระทรวงกำหนดระยะเวลาการทำหน้าที่ เงินเดือนและค่าตอบแทนอย่างอื่น สิทธิประโยชน์ ระเบียบและวินัยของบุคคลเข้าทำหน้าที่ทหารเป็นการชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๕๓ มีผลใช้บังคับแล้ว การรับเงินเดือนและค่าตอบแทนของอาสาสมัครทหารพรานซึ่งเป็นบุคคลเข้าทำหน้าที่ทหารเป็นการชั่วคราวต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๓^๓ แห่งกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว โดยกระทรวงกลาโหมจะต้องดำเนินการปรับอัตราเงินเดือนและค่าตอบแทนของอาสาสมัครทหารพราน โดยเทียบกับอัตราเงินเดือนและค่าตอบแทนตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหมท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งในระหว่างที่กระทรวงกลาโหมดำเนินการเทียบอัตราเงินเดือนและค่าตอบแทนดังกล่าว การเบิกจ่ายเงินเดือนและค่าตอบแทนของอาสาสมัครทหารพรานก็ยังคงต้องเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทน เงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราว และเงินช่วยเหลืออาสาสมัครทหารพราน กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๔๘ และเมื่อกระทรวงกลาโหมปรับอัตราเงินเดือนและค่าตอบแทนดังกล่าวเสร็จแล้ว การรับเงินเดือนและค่าตอบแทนของอาสาสมัครทหารพรานก็ต้องมีผลย้อนหลังไปจนถึงวันที่กฎกระทรวงมีผลใช้บังคับด้วย

ประเด็นที่สาม เมื่อได้พิจารณาในประเด็นที่สองแล้วว่า เป็นหน้าที่ของกระทรวงกลาโหมที่จะต้องดำเนินการปรับอัตราเงินเดือนและค่าตอบแทนของอาสาสมัครทหารพราน โดยเทียบกับอัตราเงินเดือนและค่าตอบแทนตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหมท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ จึงไม่ต้องพิจารณาในประเด็นนี้อีก

ประเด็นที่สี่ ข้อหาหรือที่ว่า เนื่องจากปัจจุบันนี้กระทรวงกลาโหมยังคงให้อาสาสมัครทหารพรานรับเงินค่าตอบแทนตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทน เงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราว และเงินช่วยเหลืออาสาสมัครทหารพราน กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๔๘ ในกรณีนี้ กระทรวงกลาโหมจะต้องจ่ายเงินเดือนย้อนหลังไปจนถึงวันที่กฎกระทรวงกำหนดระยะเวลาการทำหน้าที่ เงินเดือนและค่าตอบแทนอย่างอื่น สิทธิประโยชน์ ระเบียบและวินัยของบุคคลเข้าทำหน้าที่ทหารเป็นการชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๕๓ มีผลใช้บังคับหรือไม่ และจะต้องยกเลิกสัญญาเดิมและจัดทำสัญญาจ้างฉบับใหม่หรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อกฎกระทรวงดังกล่าวมีผลใช้บังคับการรับเงินเดือน

^๓ ข้อ ๓ ให้นำอัตราเงินเดือนและค่าตอบแทนตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหมที่แนบท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๒๑ มาใช้กับบุคคลเข้าทำหน้าที่ทหารเป็นการชั่วคราวโดยอนุโลม โดยเทียบอัตราเงินเดือนขั้นต้นของผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) พลทหาร ให้ได้รับเงินเดือนเท่ากับพลทหารประจำการ
 - (๒) นายทหารประทวนยศชั้นใด ให้ได้รับเงินเดือนเท่ากับนายทหารประทวนในชั้นยศนั้น
 - (๓) นายทหารสัญญาบัตรยศชั้นใด ให้ได้รับเงินเดือนเท่ากับนายทหารสัญญาบัตรในชั้นยศนั้น
- อาสาสมัครทหารพรานและบุคคลซึ่งทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ ให้ได้รับเงินเดือนในอัตราที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกันแต่ไม่น้อยกว่าที่ได้รับอยู่เดิม

และค่าตอบแทนของอาสาสมัครทหารพรานต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง
 ดังนั้น เมื่อกระทรวงกลาโหมได้ปรับอัตราเงินเดือนและค่าตอบแทนตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการทหาร
 ทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหมท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการทหาร
 พ.ศ. ๒๕๒๑ เสร็จแล้ว กระทรวงกลาโหมก็ต้องเบิกจ่ายเงินเดือนและค่าตอบแทนให้กับอาสาสมัคร
 ทหารพรานย้อนหลังไปจนถึงวันที่กฎกระทรวงนี้มีผลใช้บังคับ รวมทั้งจะต้องดำเนินการทำสัญญาจ้าง
 อาสาสมัครทหารพรานเป็นบุคคลเข้าทำหน้าที่ทหารเป็นการชั่วคราวตามเงื่อนไขที่กำหนดใน
 กฎกระทรวงฯ ด้วย สำหรับสัญญาจ้างฉบับใดที่ทำขึ้นระหว่างส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหม
 กับอาสาสมัครทหารพรานที่ยังไม่สิ้นสุดตามกำหนดระยะเวลาจ้างเดิมหรืออาจมีข้อความใด ๆ ใน
 สัญญาจ้างที่ขัดหรือแย้งกับเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ ก็ให้กระทรวงกลาโหมพิจารณาปรับปรุง
 แก้ไขสัญญาจ้างเพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ โดยไม่ต้องยกเลิกสัญญาจ้าง

(ลงชื่อ) อัคร จารุจินดา

(นายอัคร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔